

Dragi oče nadbiskupe i braćo svećenici,  
poštovane časne sestre i bogoslovi,  
draga braćo i sestre!

Ako ikoje riječi mogu pokušati označiti ono što se je dogodilo među nama po Isusovom rođenju u Betlehemu, onda su to riječi Ivanova evanđelja što smo ih upravo čuli: „Svjetlo u tami svijetli, i tama ga ne obuže“ (Iv 1,5).

Riječ je o tami, noći i svjetlu. Čini nam se kao da vidimo ispred sebe jaslice, gdje Betlehemska špilja svijetli usred tame svijeta.

Tame su u nama i oko nas. One slabe nadu i volju za životom te nas ošamućuju sa blještavim ponudama i reklamama, ili strahovima i prijetnjama, a oduzimaju nam sposobnost da ozbiljno mislimo o temeljnom smislu našega života.

Takva je zbunjenost jako široka i mijenja se u odnosu na vrijeme, prostor i prigode u kojima živimo. I današnje je vrijeme ispunjeno tamom straha i nesigurnosti. Zaraza, koju je prouzročio virus Covid-19, brzo i duboko mijenja naše odnose i život. Stoga vapimo za svjetlom i spasenjem odozgor, od Boga.

I nameće se pitanje kako to da je Izabrani židovski narod, naraštajima pripravljan na Mesijin dolazak, ostao daleko od njega u času njegova rođenja i silaska na zemlju? Tolika jednostavnost Božjeg darivanja i njegove blizine, a prognana u štalu! Apostol Ivan piše: „K svojim dođe i njegovi ga ne primiše“ (Iv 1,11).

Značenje ove rečenice nije posve iscrpljeno činjenicom zatvorenih vrata pred Josipovim i Marijinim traženjem prenoćišta u Betlehemu. Ni danas se ono ne iscrpljuje u pozivima na solidarnost s migrantima s Istoka te sa siromašnima i beskućnicima. Tvrdnja „K svojim dođe i njegovi ga ne primiše“ dodiruje u nama nešto daleko dublje. Ona dotiče onaj ključni razlog našega duhovnog siromaštva i praznine, naše zatvorenosti pred Bogom i pred drugim ljudima.

Primjećujemo kako se u ljudskim životima i društvu tako često ponavlja ono isto što se nekoć dogodilo s Herodom i njegovim podanicima: da postajemo sami sebi dostatni, usredotočeni isključivo na sebe, na svoja postignuća, mogućnosti i potrebe te, na kraju, nesposobni 'vidjeti' Boga, otkriti ga i susresti. Očarani samima sobom više ne želimo biti „njegova svojina“, njemu pripadati i živjeti onu najdublju istinu: da je čovjek biće zajedništva s Bogom. A bez Boga se u našim

životima produbljuju doživljaji praznine i besmisla, osamljenosti i napuštenosti, niče gorčina u srcu, pretače se i u naše međusobne odnose te u zajednicama i čitavim društvima rastu napetosti i nagomilavaju se razlozi za podjele i sukobe.

Kad se zatvorimo Bogu, kao da ne primjećujemo da su nam se srca istodobno prepustila drugim bogovima: individualizmu i sebičnosti, zaradi i novcu, moći i vlasti, užitku te sekularizmu u kojemu nema mjesta za „Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka“ (Iv 1,9). Zbog toga i toliki otpor riječima Crkve koja, propovijedajući Evanđelje, ukazuje na to da bismo se trebali mijenjati, obratiti se. Odbijajući Boga, mi zatvaramo vrata svoga srca i bližnjima, osobito siromasima i slabima. A posljedice toga tako su očite: od zatvorenosti daru života i teške demografske slike naših sela i gradova, do osjećaja nesigurnosti, nedostatka solidarnosti i dijaloga, što, nadalje, pogoduje korupciji, iskorištavanju vlastitih zaposlenika i bezosjećajnosti prema onima koji su prisiljeni raditi i nedjeljom, sve do besperspektivnosti, nezaposlenosti i siromaštva.

Ali današnji odlomak Poslanice Hebrejima svjedoči da se u betlehenskom događaju krije Božji odgovor na pitanje kako se možemo promijeniti mi sami i kako se može promijeniti čitavo naše hrvatsko društvo i čitav svijet? Poslanica u svojevrsnom sažetku kaže: Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima po prorocima; konačno u ove dane, progovori nama u Sinu (Hebr 1,1-2). Drugim riječima, sva ljudska vjekovna iščekivanja o kojima su govorili još starozavjetni proroci, sve ljudske čežnje imaju svoje ispunjenje u osobi Isusa Krista. On je Božji Sin, druga božanska osoba, ali on je i savršeni čovjek te potpuno ostvarenje Božjega nauma o čovjeku. On je savršena slika Božja i model prema kojemu je stvoren prvi čovjek. On je ishodište i cilj svemira i povijesti. Njemu je Nebeski Otac povjerio posredničku ulogu i glede konačnoga smisla za kojim teži sva postojeća stvarnost. On je "Alfa i Omega, Prvi i Posljednji, Početak i Svršetak" (Otkr 22,13). Božić nas stoga upućuje na kritički pristup posredničkoj ulozi svakog sustava u suvremenom društvu: općenito napretku, znanosti, politici, gospodarstvu, tehnici, kulturi. Unatoč njihovoj velikoj pomoći, koja nam olakšava život i podiže životni standard, treba se zapitati: mogu li oni podariti smisao i dovesti čovjeka do potpunog ispunjenja njegova bića i sreće? Ili mi ljudi u svojoj sebičnosti i oholosti tim sustavima pridajemo značajke koje oni nemaju? Jer vidimo, dođe jedan nevidljivi virus i zaustavi te poremeti sve. I pokaže nam kako smo nemoćni te nas on podsjeti da je čovjek biće određeno za vječnost. Ništa nas ovdje na zemlji ne može posve ispuniti i zadovoljiti, jer čeznemo za višim. Naša

konačnost i sreća nisu u našim, nego u Božjim mogućnostima. Isus Krist je naša slika i model našega stvaranja te cilj prema kojemu idemo. Po njemu čovjek ima pristup u puninu zajedništva Božjega života, u kojemu konačno pronalazimo ono za čime čeznemo. Stoga, oblikovati svoju osobnost na sliku Isusa Krista ovdje na zemlji, to znači postupno urastati u neprolazni i vječni život te potpunu radost koju nam nose njegovo rođenje te njegova muka, smrt i uskrsnuće.

I, kakve li, draga braćo i sestre, radosne vijesti: Božja ljubav veća je od naše zatvorenosti! Božić nam nosi istinu da se Bog utjelovio, da se nastanio među nama ljudima, da se dogodio prodor njegove ljubavi u našu zatvorenost, u naše odbijanje i povijest; da je Bog sišao s neba na zemlju, u naš život i u našu životnu stvarnost, da je uzeo ljudsko lice i poistovjetio se do kraja s nama – jer, unatoč svemu, on uvijek ostaje vjeran svojoj ljubavi prema nama ljudima. „Riječ je tijelom postala i prebivala među nama“ (Iv 1,14). U ovom, dakle, vremenu, nismo sami. Danas, i uvijek, On je Emanuel – s nama Bog.

Bog dolazi da nas prosvijetli i otvori za dobrotu, za uzajamno slušanje i uvažavanje, za solidarnost, za bračni i obiteljski, za unutardruštveni i međunacionalni dijalog; da nas pomiri sa sobom i međusobno kako bismo bili bliže sebi i jedni drugima; da nas otvori jedne za druge i da 'u svome tijelu od dvoga učini jedno, da razori pregradu razdvojnici', da u sebi sazda novoga čovjeka i navijesti mir svima (usp. Ef 2,14-15). Dolazi nas otvoriti za iskustvo ljubavi koja se daruje bez računice, za dobrotu i solidarnost sa svakim čovjekom, za samoprijegornu ljubav prema svome i svakom drugom narodu te za odgovornost prema budućnosti.

Koliko god nam se činilo da nas je aktualna pandemija učinila malenima s obzirom na našu ljudsku moć i snagu, ona nam je istodobno pokazala kako Kristova milost djeluje u našim ljudskim srcima. Papa Franjo kaže: 'Pandemija nam je dopustila iznova prepoznati mnoge suputnike i suputnice koji su u situaciji kad je zavladao strah reagirali tako da su na raspolaganje stavili svoje zdravlje i živote za dobrobit drugih.' (usp. *Fratelli tutti*, 54). Izričemo našu zahvalnost svima onima koji se žrtvuju, i po cijenu vlastitoga života, za spas i zdravlje svih nas. Od liječnika i medicinskih sestara, preko tehničkoga bolničkog osoblja i čistačica, sve do drugih djelatnika u raznim područjima društvenoga života, uslužnih djelatnosti, i javnog reda i mira. No, zahvalni smo im ne samo za ono što oni čine, nego i za oni što oni jesu: za nadu koju bude u svima nama da božićno dijete Isus i danas

djeluje u našim ljudskim srcima, da Bog nije digao ruke od nas, da će pobijediti dobro, da ljudi nisu samo sebični i zli, nego da ima toliko dobrih i plemenitih ljudi i koji tako svojim životnim svjedočanstvom ne dopuštaju nadi u našim srcima da ona prestane živjeti. I da je nada božićna moć. Ona oslobađa od sebičnosti straha i udobnosti – ovdje i sada. Nada je srce Božića!

Sa željom da ta nada nikad ne ugasi u našim srcima, štoviše da nam Dijete Isus dade snage da se pridružimo svima onima koji svjedoče da je Bog s nama i među nama, svima vama draga braćo i sestre, vama dragi Oče nadbiskupe i braćo svećenici, poštovane i drage sestre, svima onima kojima je teško i svim ljudima dobre volje, želim sretan i blagoslovljen Božić. Na dobro vam došlo porođenje Isusovo!